

PROTOCOL COMMISSIE VAN ADVIES INZ. SEKSUEEL MISBRUIK

in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties

I. Binnenkomen melding

I.1. Melding door klager/klaagster

Klager/klaagster heeft verschillende mogelijkheden om melding te doen van seksueel misbruik bij de Commissie van Advies.

a. Het slachtoffer dient een klacht in bij de kerkenraad van de gemeente waar aangeklaagde lid is, bij voorkeur bij de voorzitter of scriba van de kerkenraad. Deze meldt zich bij de secretaris van de Commissie van Advies ('de Commissie').

Een telefonische of mondelinge melding wordt altijd schriftelijk bevestigd.

Danwel:

b. Het slachtoffer dient een klacht in bij de aandachtsfunctionaris huiselijk geweld (waaronder seksueel geweld). In dit geval zal vóór de daadwerkelijke aanmelding bij de Commissie, de aandachtsfunctionaris een tweetal ambtsdragers vanuit de Commissie benaderen voor overleg. Het doel van dit overleg is een eerste toetsing van de aanklacht. Enerzijds om een inschatting te maken van de ontvankelijkheid van de klacht. Anderzijds om de kans op laster zo klein mogelijk te maken, zonder overigens daadwerkelijk in de verantwoordelijkheid van de aandachtsfunctionaris te treden (1 Timotheüs 5:19 en Exodus 20:16). Wanneer de klager/klaagster de klacht doorzet naar de Commissie van Advies, informeert de Commissie van Advies de kerkenraad van de gemeente van aangeklaagde.

1.2. Melding door aangeklaagde

Als een aangeklaagde (bijvoorbeeld een ambtsdrager, zijnde niet de voorzitter van de kerkenraad) zich rechtstreeks meldt, dan adviseert de Commissie de melding alsnog te laten verlopen via de voorzitter van de kerkenraad. Mocht dat op bezwaren stuiten bij aangeklaagde dan kan deze zich voor advies vervoegen bij de consulent.

II. Ontvankelijkheid

Na ontvangst van een schriftelijke melding volgt binnen twee weken een bevestiging van ontvangst en van het al dan niet ontvankelijk zijn van de melding.

Een schriftelijke melding is ontvankelijk, als die aan de volgende voorwaarden voldoet.

De klacht bevat (1) de naam van de klager en een dagtekening. De klacht omvat verder (2) een omschrijving van de uiting die aangegeven wordt als misbruik van de kerkelijke en/of pastorale gezagsrelatie, alsook (3) het tijdstip of de periode waarop deze betrekking heeft en (4) de identiteit en het adres van de aangeklaagde.

Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen.

Loopt er een justitieel onderzoek omdat er aangifte gedaan is, dan is dat voor de Commissie geen belemmering om de melding ontvankelijk te verklaren. Wel kan de behandeling ervan vooralsnog opgeschort worden.

Als de melding is gedaan door een minderjarige zonder medeweten van (een van) de ouders, zal de Commissie met de betreffende minderjarige overleggen om alsnog (een van) de ouders van de indiening ervan op de hoogte te stellen.

De Commissie zal in principe geen contacten met ouders onderhouden zonder de uitdrukkelijke toestemming van een minderjarige.

III. Hoor en wederhoor

Na de schriftelijke melding van de klacht krijgt klager/klaagster gelegenheid om deze schriftelijk toe te lichten.

Als de melding ontvankelijk verklaard is, bepaalt de Commissie binnen vier weken na de definitieve ontvangst van de verstrekte toelichtingen datum en plaats waar klager en aangeklaagde door de Commissie zullen worden gehoord.

Die gesprekken vinden plaats binnen acht weken na het ontvankelijk verklaren van de melding.

Beide partijen krijgen uiterlijk twee weken voor de zitting van hoor en wederhoor een schriftelijke oproep. De hoorzittingen zijn besloten. Klager en aangeklaagde worden buiten elkaars aanwezigheid gehoord.

De gesprekken vinden plaats met (een deel van) de Commissie, waarbij de Commissie bij voorkeur vertegenwoordigd is door mannelijke en vrouwelijke leden.

De gesprekken vinden plaats op een neutrale locatie om herkenning door derden zoveel mogelijk uit te sluiten.

Van de gesprekken met beide partijen wordt schriftelijk verslag gedaan. Beide partijen krijgen gelegenheid om het verslag van het gesprek met henzelf, persoonlijk van commentaar te voorzien.

Gehoorde partijen hebben recht van correctie wat betreft informatie die feitelijk onjuist is weergegeven. Ook hebben zij het recht om een persoonlijk aanhangsel aan het verslag toe te voegen.

Nadat de gesprekken hebben plaatsgevonden, krijgen beide partijen de gelegenheid om schriftelijk te reageren op een beknopt verslag van de Commissie over het gesprek met de andere partij. Eerst krijgt de klager de gelegenheid om te reageren op wat door de aangeklaagde naar voren is gebracht. Als laatste mag de aangeklaagde zich verweren tegen wat de klager naar voren heeft gebracht.

IV. Verslag van bevindingen

Nadat hoor, wederhoor en de mogelijkheid tot correctie hebben plaatsgevonden, schrijft de Commissie in een "Verslag van bevindingen" haar afwegingen, conclusie en advies voor de kerkenraad. De Commissie doet dit op basis van de gevoerde gesprekken en ander aangeleerd materiaal. De inhoud van het "Verslag van bevindingen" is voor de verantwoordelijkheid van de Commissie.

V. Advies aan de kerkenraad

De Commissie stuurt een verslag van bevindingen naar de beide partijen, alsook naar betrokken kerkenraad van aangeklaagde.

Het verslag van bevindingen bevat een weergave van klacht en verweer en een uitspraak van de Commissie waaruit blijkt wat (voor zover althans in 'redelijkheid aannemelijk' kan worden gemaakt) in de relatie tussen klager en aangeklaagde heeft plaatsgevonden.

De Commissie spreekt zich, lettend op haar bevindingen, hierin uit over wat een redelijke consequentie zou kunnen zijn ten aanzien van het functioneren van de aangeklaagde. Dit geldt eveneens als sprake is van een evident ongegronde klacht. In alle gevallen zal de Commissie ook aandacht vragen voor pastorale zorg.

VI. Blokkades

Er zijn situaties denkbaar waarin deze standaardprocedure op bezwaren stuit. De zaak kan geblokkeerd raken als een kerkenraad niet meewerkt. Bij gebrek aan medewerking probeert de Commissie door uitleg en overleg de betrokken kerkenraad te overtuigen van het gewicht van de zaak en van het belang om advies te vragen aan de Commissie. Daarbij kan indien nodig de consulent betrokken worden.

In het uiterste geval wordt schriftelijk vastgelegd dat er geen medewerking is verleend door de betrokken kerkenraad. De Commissie zal in die situatie de klager adviseren wat betreft een mogelijk verder vervolg.

Ook kan de privacy van een klager ernstig in het geding raken, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een heel kleine kerkenraad of van een kerkenraad waarin familieleden zitting hebben. De Commissie zal dan handelen volgens haar mandaat, rekening houdend met de persoonlijke belangen en privacy.

In alle gevallen blijft de Commissie nadrukkelijk letten op haar onafhankelijkheid en op haar taak als adviserend orgaan.

VII. Actueel misbruik

Als er aanwijzingen zijn voor actueel misbruik, dan doet de Commissie in geval van een minderjarige daarvan direct melding bij "Veilig thuis".

Is er sprake van een meerderjarige, dan is het de persoonlijke keuze van betrokkene om zelf al dan niet aangifte te doen.

VIII. Communicatie

Communicatie met derden (bijvoorbeeld met media) verloopt via de voorzitter van de Commissie.

IX. Verstrengeling van belangen

De Commissie hecht veel waarde aan haar onafhankelijkheid. Een commissielid zal zich terugtrekken uit de behandeling van een zaak als hij of zij klager kent. Te denken valt aan een zaak die speelt in de eigen kerkelijke gemeente, of wanneer het familierelaties, vrienden, eigen patiënten of cliënten betreft.

Als de bezetting van de Commissie het toelaat, proberen ambtsdragers (zoveel mogelijk) afstand te nemen van de te behandelen zaak wanneer die zich afspeelt in de eigen classis.

X. Aanvullende advisering

De Commissie kan (na concrete advisering in een zaak) een betrokken kerkenraad ook gericht adviseren voor wat betreft het omgaan met en het voorkomen van seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties en daartoe te nemen stappen.

XI. Slotclausule

De problematiek van seksueel misbruik in kerkelijke afhankelijkheidsrelaties is complex.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin dit protocol niet heeft voorzien. In dergelijke situaties zal de Commissie volgens haar mandaat proberen met wijsheid de juiste belangen op de juiste wijze te behartigen.

Bijlage

Doelstelling van de CvA

Recht doen aan slachtoffers van seksueel misbruik in kerkelijke en/of pastorale kerkelijke gezagsrelaties, bescherming bieden aan kwetsbaren en voorkomen van laster tegen degenen die een kerkelijk(e) ambt of functie bekleden.

De CvA heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Haar taak bestaat uit het adviseren aan de kerkenraad. De CvA heeft dus geen rechtsprekende taak.

Aandachtsfunctionaris

De aandachtsfunctionaris huiselijk geweld maakt geen deel uit van de Commissie van Advies. Een klager kan een klacht over seksueel misbruik in een kerkelijke gezagsrelatie melden bij een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld van het Ds. G.H. Kerstencentrum, de Stichting 'Schuilplaats' en de 'Vluchtheuvel'.

Definities:

Seksueel misbruik:

Iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden.

Toelichting: Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

Seksuele intimidatie

Seksueel getinte aandacht of toenaderingen die als ongewenst worden ervaren. Toenaderingen kunnen verbaal, non-verbaal of fysiek zijn.

Toelichting: In het verleden sprak men ook wel van 'ongewenste intimiteiten'. Het woord intimiteiten heeft echter een positieve klank, terwijl het gaat om negatief ervaren, intimiderende toenaderingen.

Minderjarige

Jongeren tot 16 jaar.